

university of
 groningen

faculty of spatial sciences

Op kamers in Groningen

Hoe ervaren jongvolwassenen een gevoel van thuis?

M.M. Hartmans S2318601
Bachelor scriptie Sociale Geografie en Planologie
Rijksuniversiteit Groningen

Begeleiders: dr. Billie de Haas & dr. Bettie Oosterhoff

Colofon

Titel	Op kamers in Groningen
Ondertitel	Hoe ervaren jongvolwassenen een gevoel van thuis?
Auteur	Maaïke Hartmans S2318601 m.m.hartmans@student.rug.nl
Periode	Februari – Juni 2018
Opleiding	Bachelor Sociale Geografie en Planologie Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen Rijksuniversiteit Groningen
Begeleiders	dr. Billie de Haas en dr. Bettie Oosterhoff
Aantal woorden	6599

Samenvatting

De inwoners van de stad Groningen horen bij de gelukkigsten van Europa. Ongeveer een kwart van de inwoners van Groningen is student. Door een groot deel van deze Groningse studenten wordt stress ervaren, wat invloed heeft op hun geluk en welzijn. Een belangrijke bijdrager aan geluk en welzijn is tevredenheid met je woning en omgeving. Mensen voelen vaak een band met een plek, deze band heeft een positief effect op hun welzijn. Deze plekken kunnen een gevoel van veiligheid bieden en dienen als basis. Dit maakt het interessant het gevoel van thuis onder jongvolwassenen in Groningen te onderzoeken. Zes jongvolwassenen hebben hieraan bijgedragen door middel van interviews in combinatie met photo-elicitation. Dit is uitgewerkt in Atlas.ti, waar codes aan de transcripten zijn toegevoegd. Vanuit deze codes zijn een aantal thema's gevormd. Uit de resultaten komt het belang van familie naar voren, bij hen wordt door de jongvolwassenen een gevoel van thuis ervaren. Als tweede is de onafhankelijkheid die meekomt bij op kamers wonen belangrijk, zelf de controle hebben is hiervan de kern. Veel jongvolwassenen voelen zich nog steeds thuis op plekken waar ze zich al langere tijd thuis voelen, dit is weinig veranderd. De plekken kunnen wel veranderen van functie. Opvallend is de behoefte van de jongvolwassenen om weg te gaan uit Groningen, ze willen graag minder verbonden zijn met het leven in Groningen omdat ze daar veel stress ervaren. Weggaan uit Groningen betekent op zoek naar rust en ontspanning, dit wordt vaak gevonden in de natuur en bij de ouders thuis. Sport speelt hierbij een belangrijke rol, dit wordt vaak uitgeoefend in de natuur.

Centrale begrippen: gevoel van thuis, home-making, jongvolwassenen, Groningen, op kamers gaan

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
Hoofdstuk 1. Inleiding	5
1.1 Achtergrond.....	5
1.2 Doelstelling en onderzoeksprobleem.....	5
1.3 Leeswijzer	6
Hoofdstuk 2. Theoretisch kader	7
2.1 Gevoel van thuis	7
2.2 Home-making processen	7
2.3 Hoe plekken kunnen bijdragen aan je welzijn.....	8
2.4 Conceptueel model	9
Hoofdstuk 3. Methodologie	10
3.1 Onderzoekspopulatie	10
3.2 Dataverzameling.....	11
3.3 Data-analyse	12
3.3.1 Analyse interviews.....	12
3.3.2 Analyse visuele data	12
3.4 Ethische overwegingen.....	12
3.5 Reflectie methodologie en data	13
Hoofdstuk 4. Resultaten.....	14
4.1 Gevoel van thuis en kenmerken van deze plekken	14
4.2 Verandering van plekken waar je een thuis gevoel ervaart.....	17
4.3 Eigen bijdrage aan je ergens thuis voelen.....	18
Hoofdstuk 5. Conclusie.....	19
5.1 Conclusie	19
5.2 Sterke en zwakke punten	19
5.3 Aanbevelingen.....	19
Hoofdstuk 6. Referenties.....	20
Bijlagen	22
Bijlage 1. Toestemmingsformulier	22
Bijlage 2. Interview guide	23
Bijlage 3. Codes.....	24
Bijlage 4. Code bomen.....	25

Hoofdstuk 1. Inleiding

1.1 Achtergrond

Uit onderzoek naar het welzijn van jongvolwassenen in Nederland blijkt dat 90% gelukkig is. Hierbij is onder andere gekeken naar de tevredenheid met de woning en omgeving, welke beide invloed hebben op het welzijnsniveau (CBS, 2016). Een gevoel van thuis ervaren draagt positief bij aan het welzijn van diegene (Scannell & Gifford, 2017). De inwoners van Groningen behoren tot de gelukkigsten van Europa (NU.nl, 2016) en een kwart van deze inwoners is student (RUG, 2018). Tegelijkertijd hebben studenten te kampen met een hoge werkdruk en veel stress (de Groninger studentenbond, 2017). Dit maakt het interessant om te kijken in welke mate studenten zich in Groningen thuis voelen, gezien de positieve invloed hiervan op hun welzijn. De stap die jongvolwassenen nemen zodra zij op zichzelf gaan wonen is een belangrijke stap in hun leven (Ribar, 2015). De meeste jongeren zullen het ouderlijke huis verruilen voor een huis waarin ze samen met huisgenoten wonen (Mulder & Hooimeijer, 2002). Ondanks het samenwonen met huisgenoten is dit een eerste stap naar onafhankelijkheid. Hiermee gepaard gaan een verandering van ideeën en een nieuwe manier om naar de wereld te kijken (Mulder & Clark, 2002).

Je ergens thuis voelen is een gevoel dat tijdens het hele leven nog veranderen kan (Meijering et al., 2016). Mensen kunnen een emotionele band opbouwen met een plek, dit kan zich uiten in het nabij willen zijn en blijven bij deze plek (Hidalgo & Hernandez, 2001). Het maakt hierbij geen verschil of er wordt verwezen naar een huis, gemeenschap of een land. Wie deze emotionele band met een plek ervaart en zich ergens thuis voelt kan hierbij sentimentele gevoelens ontwikkelen (Mo & Shen, 2007).

Er is veel onderzoek gedaan naar gevoelens van thuis onder ouderen of onder jonge kinderen. Het ontbreekt echter nog aan onderzoek dat zich richt op het gevoel van thuis van jongvolwassenen, specifiek voor jongvolwassenen in Groningen. Met deze reden zal er gekeken worden naar het gevoel van thuis van jongvolwassenen in Groningen, welke kenmerken hierbij van belang zijn en hoe dit mogelijk is veranderd door het uit huis gaan. Het is belangrijk om hier meer inzicht in te krijgen omdat een gevoel van thuis van invloed kan zijn op het welzijn van individuen (Scannell & Gifford, 2017). Met deze kennis is het mogelijk om in een stad meer aandacht te besteden aan het creëren van een gevoel van thuis, met als mogelijke uitkomst een hoger welzijnsniveau. Dit maakt dat het zowel op maatschappelijk als op wetenschappelijk vlak een relevant onderzoek is.

1.2 Doelstelling en onderzoeksprobleem

Het doel van dit onderzoek is meer inzicht verkrijgen in het gevoel van thuis van jongvolwassenen die naar Groningen zijn verhuisd en daar op zichzelf zijn gaan wonen. Er zal gekeken worden welke kenmerken of elementen zorgen voor een gevoel van thuis, hoe dit veranderen kan na een verhuizing en hoe jongvolwassenen zelf bijdragen aan een gevoel van thuis. Dit wordt onderzocht omdat het gevoel van thuis zijn een positieve invloed heeft op het welzijn van personen (Scannell & Gifford, 2017).

Hoofdvraag: Wat is de perceptie van het gevoel van thuis van jongvolwassenen die op kamers wonen in Groningen?

- Deelvragen:*
- *Op welke plekken wordt een gevoel van thuis ervaren?*
  - *Welke kenmerken van een plaats maken dat een jongvolwassene zich ergens thuis voelt?*
  - *Op welke manier veranderen de plekken waar een jongvolwassene zich thuis voelt wanneer deze op kamers gaat wonen?*
  - *Op welke manier draagt een jongvolwassene zelf bij aan zich ergens thuis voelen?*

1.3 Leeswijzer

Na deze inleiding zal de thesis vervolgen met hoofdstuk 2, dit bevat het theoretisch kader waarin de relevante literatuur besproken wordt. Hoofdstuk 3 betreft het hoofdstuk over de methodologie. Hierin wordt gesproken over de doelgroep, dataverzameling en -analyse, ethische overwegingen en een reflectie op de methode en data. Hoofdstuk 4 bevat de resultaten, deze zullen aan de hand van de deelvragen besproken worden. In hoofdstuk 5 zal de conclusie gevormd worden waarna er eventuele aanbevelingen voor toekomstig onderzoek zullen worden gegeven.

Hoofdstuk 2. Theoretisch kader

2.1 Gevoel van thuis

Het woord thuis heeft twee kanten, het refereert naar een fysieke plek, maar het refereert ook naar een staat van zijn. Dit betekent dat iemand zich ergens thuis kan voelen op een plek welke niet noodzakelijkerwijs zijn fysieke huis is (Moore, 2000). Het gevoel van thuis is dan ook een dynamisch gevoel; hoe mensen thuis ervaren verandert tijdens de gehele levensduur (Meijering et al., 2016). Wanneer iemand zich ergens thuis voelt heeft diegene een bepaalde band of verbinding met die plek. Mensen hebben minstens één plek waarmee ze zo'n emotionele band voelen, dit is een gevoel van place attachment (Altman & Low, 1992, in Scannell & Gifford, 2017). Place attachment is vergelijkbaar met het begrip 'sense of place'. Sense of place verwijst eveneens naar de emotionele band die mensen hebben met een bepaalde plek (Anderson, 2015). De band kan zich uiten door fysiek of symbolisch nabij de plek te willen zijn. In dit onderzoek zal deze band omschreven worden met het begrip 'gevoel van thuis'. Het gaat hierbij om plekken waar een individu zich op zijn of haar gemak voelt. Plekken waar mensen zich verbonden mee voelen kunnen zich op meerdere ruimtelijke niveaus bevinden, dit kan variëren van een straat tot een land (Hidalgo & Hernandez, 2001). De grenzen van een thuis gaan vaak verder dan de muren van een huis, ze strekken uit naar de buurt, wijk en naar de stad (Mallett, 2004).

De band die iemand met een plaats kan hebben levert een positieve bijdrage aan het welzijn van het individu. De plek(ken) geven een gevoel van veiligheid en zijn een plek die het individu als thuis- en uitvalsbasis beschouwt (Scannell & Gifford, 2017). Een huis als veilige haven is een plek om te ontspannen en terug te trekken uit de buitenwereld. De buitenwereld wordt gezien als een overweldigende plek waar gedragsregels gelden. Het huis waar je je kunt terugtrekken biedt ruimte voor vrijheid, veiligheid en je kunt jezelf er weer opladen. Het is een privé plek waar intieme relaties zich voltrekken (Mallett, 2004). Deze elementen van gevoel van thuis zijn vergelijkbaar met kenmerken van een romantische relatie (Ainsworth, 1967; Bowlby, 1969; 1982, in Scannell & Gifford, 2017). Wanneer iemand een belangrijke plaats verliest, kan dit resulteren in een gevoel van rouw, eenzaamheid en desoriëntatie. Hieruit is op te maken dat plekken van grote waarde kunnen zijn voor de emotionele behoeften van een persoon (Scannell & Gifford, 2017).

2.2 Home-making processen

Home-making is een actief proces dat zich tijdens de gehele levensduur voltrekt, het is meer dan enkel een fysiek huis hebben. Home-making is sterk verbonden met welzijn en gezondheid, het creëren van een plek die al je behoeften vervult draagt hier positief aan bij (Rivlin & Moore, 2001). Belangrijke eigenschappen van een huis zijn privacy, controle, onafhankelijkheid, veiligheid, comfort en symbolische waarde. Privacy en controle zijn de kwaliteiten die het meest waarschijnlijk zijn om bij te dragen aan welzijn en gezondheid. Meer controle over je eigen omgeving leidt tot een lager stressniveau. Een belangrijke manier om met stress om te gaan is sociale steun, dit betreft de sociale relaties die mensen kunnen ontwikkelen (Moore, 2000). Een belangrijke bijdrager aan de verandering van een huis naar een thuis is familie. Het huis waar mensen hun jeugd doorbrengen is hun eerste wereld en ze zullen dat huis altijd bij zich dragen. Dat huis, of die huizen, symboliseert familierelaties en is de plek waar belangrijke momenten zich afspelen, het is de plek waar je bent grootgebracht (Mallett, 2004).

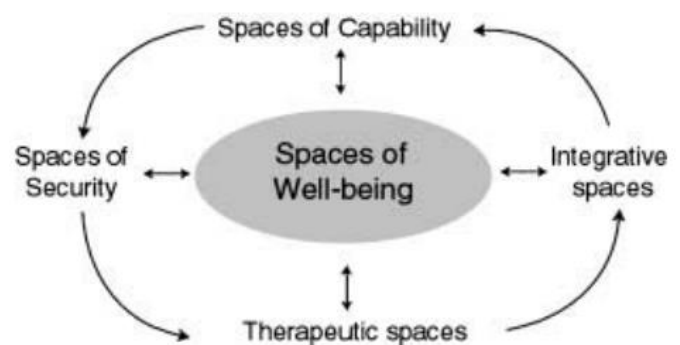
Dat een huis een fysieke ruimte is maar ook een persoonlijke betekenis heeft, komt overeen met het onderscheid dat Meijering et al. (2016) maken tussen verschillende dimensies van een huis. Zij geven

aan dat een huis drie dimensies bezit, namelijk een materiële, sociale en persoonlijke dimensie. De materiële dimensie omvat de gebouwde omgeving en het ontwerp hiervan. Deze plek krijgt zijn betekenis door de functie, cultuur en geschiedenis (Sixsmith & Sixsmith 1991, in Meijering et al., 2016). In deze materiële omgeving creëren mensen gewoontes. De ruimtes waar dit gebeurd hebben invloed op deze gewoontes. Het vormen van gewoontes is samen te vatten onder de term habituation, wat inhoudt dat mensen door middel van herhaling een gewoonte ontwikkelen (Rowles, 2000). Deze gewoontes zijn belangrijk voor mensen om het gevoel te krijgen dat ze ergens op hun plek zijn. De sociale dimensie van een huis omvat de relaties met anderen die daar plaatsvinden, dit kan gaan om medebewoners of om bezoekers. Deze sociale relaties kunnen als emotionele steun dienen. De persoonlijke dimensie wordt gevormd door de materiële en sociale dimensies, samen geven deze het huis een persoonlijke betekenis (Meijering et al., 2016).

Een huis wordt meer dan een fysiek object wanneer mensen er betekenis aan geven, zo kan een huis een thuis worden. Een huis krijgt betekenis wanneer de ruimtes een betekenis krijgen, deze betekenis kan sociaal, psychologisch of emotioneel van aard zijn. Omdat mensen een persoonlijke betekenis aan een huis geven zullen mensen het concept thuis verschillend omschrijven. Dit maakt het vormen van één definitie van thuis lastig, wel kan gezegd worden dat thuis een speciale plek is. Thuis en huis zijn niet inwisselbaar te gebruiken, thuis heeft vaak een locatie maar dit hoeft niet noodzakelijkerwijs het huis van die persoon te zijn, het hoeft überhaupt geen huis te zijn. Thuis is een plek met persoonlijke betekenis. Thuis wordt omschreven met woorden als ruimtelijk, sociaal, psychologisch en emotioneel (Easthope, 2004).

2.3 Hoe plekken kunnen bijdragen aan je welzijn

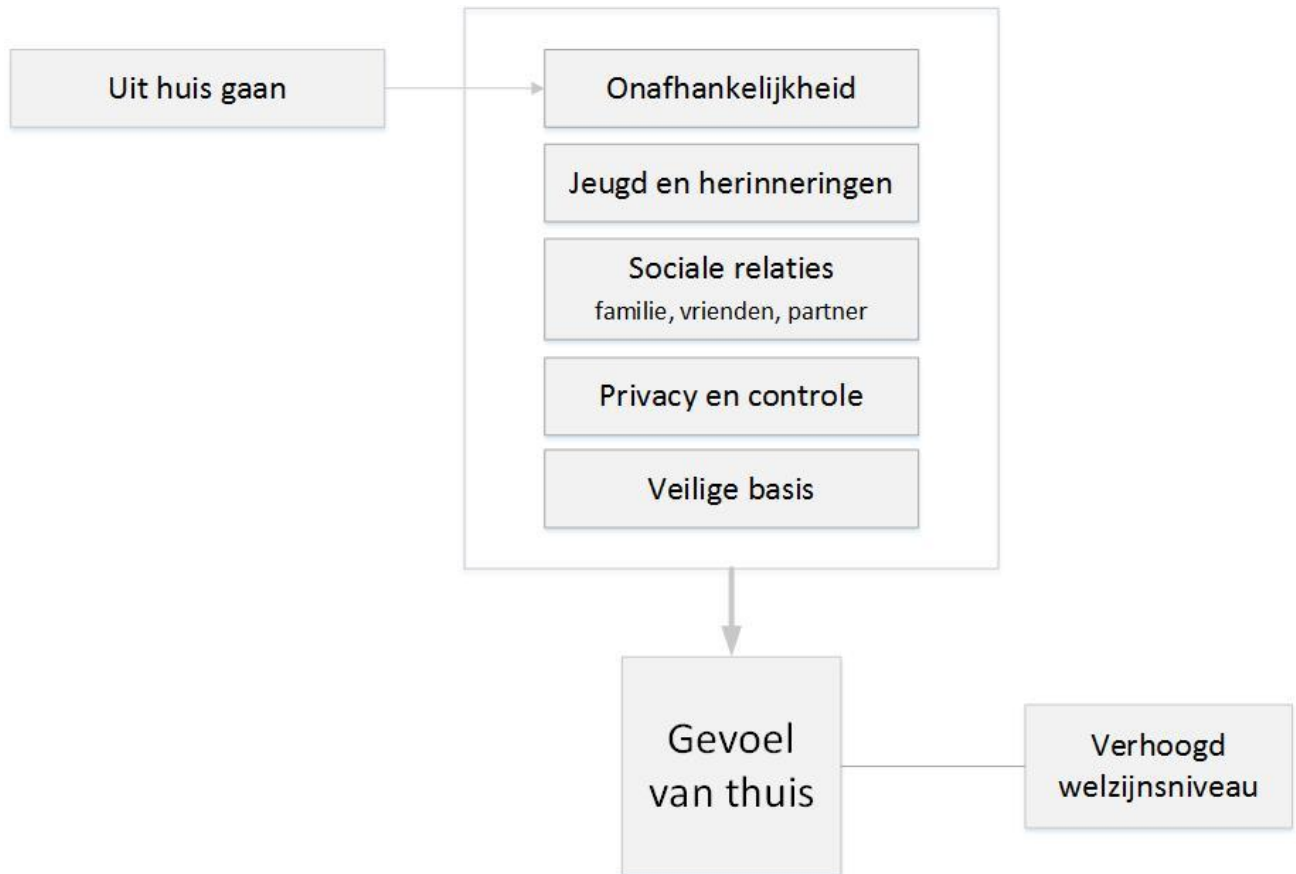
Zoals eerdergenoemd kan een emotionele band met een plek een positieve bijdrage leveren aan het welzijn van die persoon (Scannell & Gifford, 2017). Een manier om hiernaar te kijken is door middel van welzijnsgeografie (Fleuret & Prugneau, 2015). Hierbij wordt gekeken naar plekken die een positieve bijdrage kunnen leveren aan welzijn en gezondheid, dit kan zowel op fysiek als sociaal vlak zijn. Er zijn vier eigenschappen die een plek kan hebben om hieraan bij te dragen, te zien in figuur 1. De eerste zijn plekken die de mogelijkheid bieden tot zelfontplooiing, de tweede zijn plekken die bijdragen aan een rijk sociaal netwerk, als derde zijn het plekken die veiligheid bieden en als laatste zijn het plekken die therapeutisch of helend werken (Fleuret & Atkinson, 2007).

Figuur 1. Plekken van welzijn (Fleuret & Atkinson, 2007)

2.4 Conceptueel model

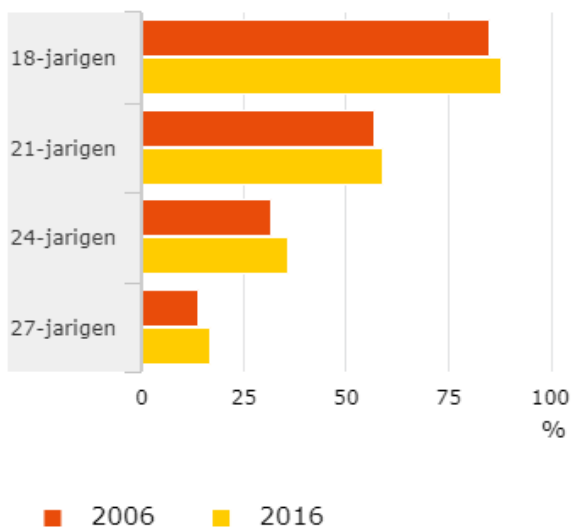

Een gevoel van thuis staat centraal in het conceptueel model. Er zijn vijf elementen die hieraan bijdragen, hoe meer deze aanwezig zijn, des te meer er een gevoel van thuis ervaren wordt. Eén van deze elementen is onafhankelijkheid, dit is een belangrijk resultaat wanneer mensen uit huis gaan. Als laatste is er aan een gevoel van thuis een verhoogd welzijnsniveau verbonden.

Hoofdstuk 3. Methodologie

3.1 Onderzoekspopulatie

Dit onderzoek richt zich op jongvolwassenen in Groningen die naar Groningen verhuisd zijn om op kamers te wonen. Uit cijfers van het CBS (2016) blijkt dat op 18-jarige leeftijd veel jongeren nog thuis wonen en dat dit daarna afneemt, zoals te zien is in figuur 2. Met deze reden zal in dit onderzoek gekeken worden naar jongvolwassenen van achttien jaar en ouder die op dit moment in Groningen wonen. Omdat er ook gekeken wordt naar een eventuele verandering van het gevoel van thuis door de verhuizing is ervoor gekozen om geen jongvolwassenen te onderzoeken die uit de gemeente Groningen komen.

Figuur 2. Thuiswonende jongeren, 2006 en 2016 (CBS, 2016)

Voor dit onderzoek zijn zes jongvolwassenen woonachtig in Groningen geïnterviewd. De gegevens van de participanten zijn te zien in tabel 1. De jongvolwassenen komen uit verschillende andere gemeentes in Nederland, waarna ze naar Groningen zijn verhuisd om op zichzelf te wonen. De spreiding van de gemeentes waar de participanten vandaan komen is te zien in figuur 3.

Tabel 1. Gegevens participanten

Participant	Geslacht	Leeftijd	Komt uit gemeente	Huidige gemeente
1	Vrouw	19	Heerenveen	Groningen
2	Man	25	Stadskanaal	Groningen
3	Vrouw	24	Oldebroek	Groningen
4	Vrouw	25	Zaandam	Groningen
5	Vrouw	20	Waadhoeke (voormalig gemeente Menameradiel)	Groningen
6	Vrouw	25	Overbetuwe	Groningen

Figuur 3. Voormalige en huidige woongemeente participanten

3.2 Dataverzameling

Tijdens dit onderzoek wordt gebruik gemaakt van kwalitatieve data. Deze keuze is gemaakt omdat er onderzoek wordt gedaan naar emoties, gevoelens, en redenen hierachter (Seers, 2012). De data verzameling zal gedaan worden door middel van semigestructureerde interviews en photo-elicitation. De semigestructureerd interviews geven de mogelijkheid tot het ontstaan van een gesprek (Clifford et al., 2010). Hiermee is het mogelijk dat er bepaalde onderwerpen worden aangesneden die niet uit de literatuur naar voren zijn gekomen. De interviews zijn uitgevoerd aan de hand van een interviewgide (bijlage 2).

Als tweede wordt gebruik gemaakt van photo-elicitation, dit betreft de participanten actief bij het onderzoek. Hen is gevraagd om voorafgaand aan het interview foto's te maken van plekken waar zij

een gevoel van thuis ervaren. De foto's worden uitgeprint meegenomen naar het interview, waarna deze besproken worden. Een voordeel is dat door foto's te gebruiken er aspecten aan het licht kunnen komen die anders voor lief worden genomen (Dockett et al., 2017).

Bij de keuze voor beide methoden van data verzameling is gekeken naar de participanten. Door gebruik te maken van interviews en photo-elicitation wordt het uitnodigend gemaakt voor de participanten om mee te werken aan het onderzoek, wat voor photo-elicitation uit eerder onderzoek naar voren is gekomen (Dockett et al., 2017).

De participanten zijn op verschillende manieren benaderd. Het merendeel van de participanten is via eigen sociale contacten van de onderzoeker benaderd. Hierbij kan gedacht worden aan huisgenoten of andersoortige genoten van mensen uit het netwerk van de onderzoeker. Ook via de organisatie Jimmy's is gezocht naar participanten. Uiteindelijk heeft dit ertoe geleid dat er met zes personen een interview is. De gegevens van deze zes personen zijn te zien in tabel 1.

3.3 Data-analyse

3.3.1 Analyse interviews

Het verwerken van de interviews is gedaan in het computerprogramma Atlas.ti. De interviews zijn, wanneer daar toestemming voor gegeven is, opgenomen en daarna getranscribeerd. De interviews zijn geanalyseerd in Atlas.ti, hier is het mogelijk om codes toe te voegen aan de tekst (Seers, 2012). Codes zijn op twee manieren verkregen, vanuit de interviews en vanuit de literatuur. De codes die uit de interviews komen zijn inductieve codes. Deductieve codes komen naar voren vanuit de literatuur (Fereday & Muir-Cochrane, 2006). Het is in Atlas.ti mogelijk om de codes onder te verdelen in code-groepen. De inductieve en deductieve codes zullen gecombineerd worden waarna er een code-boom gemaakt wordt om de thema's te vormen. Wanneer er inductieve codes zijn gevonden over onderwerpen die niet naar voren komen bij de deductieve codes worden deze inductieve codes ondersteund met aanvullende literatuur.

3.3.2 Analyse visuele data

De visuele data wordt gevormd door de foto's die participanten maken. Deze foto's zijn tijdens de interviews besproken. Tijdens het coderen in Atlas.ti is de informatie die gegeven is over de foto's ook gecodeerd, wat leidt tot inductieve codes.

3.4 Ethische overwegingen

Bij het uitvoeren van dit onderzoek is op elk moment rekening gehouden met ethische kwesties. De resultaten zijn anoniem en daarmee niet te herleiden naar de participanten. Bij elk interview is aangegeven dat de participant tijdens het interview op elk moment kan stoppen en dat wanneer hij of zij zich niet prettig voelt bij een vraag deze niet beantwoord hoeft te worden. De interviews zijn opgenomen met toestemming van de participant, deze opnames zijn enkel voor de onderzoeker en eventueel voor de begeleiders toegankelijk. Na het afronden van het onderzoek zullen de opnames worden verwijderd. De uiteindelijk bachelor thesis zal enkel voor studenten en medewerkers van de Rijksuniversiteit Groningen toegankelijk zijn. Wanneer de participanten dit willen is het mogelijk een kopie van de bachelor thesis, van hun interview of een samenvatting van de bachelor thesis te ontvangen. Het formulier dat de participanten gevraagd wordt te ondertekenen is te vinden in bijlage 1.

3.5 Reflectie methodologie en data

Bij de start van dit onderzoek heeft er een overleg plaatsgevonden met de WIJ Stichting in Groningen. In eerste instantie zouden de doelgroepen die onderzocht zouden worden aansluiten op hun cliënten, waarmee het onderzoek dus voor hen mogelijk nuttige uitkomsten zou kunnen hebben. In eerste instantie is dit onderzoek gestart om te kijken naar de thuisgevoelens van jongvolwassenen die een periode in een GGZ-instelling hebben gewoond. Er is gekozen voor een GGZ-instelling omdat er interesse was naar de effecten van instituties op het gevoel van thuis. Uit het overleg met de WIJ Stichting zijn enkele namen van organisaties gekomen die daar mogelijk bij konden helpen. Vervolgens is met onder andere deze organisaties contact gezocht en is het onderzoek aan hen voorgelegd met de vraag of zij konden helpen. Dit bleek in de meeste gevallen niet mogelijk te zijn. Enkel met de organisatie Jimmy's is meerdere keren contact geweest. Jimmy's is een plek voor jongeren, hier kunnen zij terecht met vragen, en worden er onder andere workshops ontwikkeld en activiteiten georganiseerd (Jimmy's). Jimmy's is geen GGZ-instelling. Toen tijdens dit onderzoek bleek dat het niet mogelijk was om interviews te kunnen afnemen met oud-GGZ-clienten is in overleg met de begeleiders besloten om het GGZ-aspect los te laten en te kijken naar jongeren met problemen die niet per se in een GGZ-instelling behandeld worden. Jimmy's is tijdens dit onderzoek drie keer bezocht en dit heeft geresulteerd in één participant. Toen duidelijk werd dat ook jongeren met andere problematiek niet beschikbaar waren voor dit onderzoek is nogmaals overlegd met de begeleiding. Hierna is besloten om het onderzoek te richten op jongvolwassenen in Groningen die daar zijn gaan wonen nadat zij uit huis gingen. Na deze wisseling van onderwerp kon al snel gestart worden met het afnemen van interviews, in totaal zijn er zes interviews afgenomen. Binnen anderhalve week na het wisselen van onderzoeksvraag en doelgroep hebben de interviews plaatsgevonden, wat de tijd die hiervoor besteed was aan het zoeken naar participanten enigszins heeft gecompenseerd. De interviews zijn afgenomen van maandag 14 tot en met vrijdag 18 mei 2018.

Er zijn een aantal aanmerkingen te maken bij de data. Zo is de verhouding tussen mannen en vrouwen scheef, aangezien er één man en 5 vrouwen zijn geïnterviewd. Het tweede punt is het aantal participanten, dit waren er zes. Door meer mensen geïnterviewd te hebben en een betere verhouding man – vrouw gehad te hebben zou de data de jongvolwassenen in Groningen beter kunnen representeren. Desondanks zijn er uit de interviews wel overeenkomsten te vinden, ondanks dat de zes participanten divers waren. Dit maakt het mogelijk wel conclusies te trekken naar aanleiding van de interviews. De zes participanten hebben in Groningen verschillende dagbestedingen, komen uit verschillende delen van Nederland, hebben verschillende opleidingsniveaus en verschillende leeftijden. Dit maakt de groep participanten divers. De verhouding man – vrouw en het aantal participanten had beter geweest kunnen zijn wanneer er meer tijd geweest was voor het werven van participanten. Door de wisseling van onderzoeksvraag en doelgroep is hiervoor tijd verloren gegaan, wanneer de onderzoeker deze keuze eerder had gemaakt had de groep participanten wellicht anders geweest kunnen zijn.

Hoofdstuk 4. Resultaten

In de data-analyse hebben verschillende interpretatierondes elkaar opgevolgd. Dit heeft geresulteerd in een aantal thema's, welke zijn gevormd vanuit de deductieve en inductieve codes. De codes en de vorming van de thema's zijn te vinden in respectievelijk bijlage drie en vier. De thema's komen deels overeen met de onderdelen van het conceptuele model, maar het zijn ook nieuwe thema's. De thema's zijn de volgende:

- Controle;
- Eigen thuis creëren;
- Gezelschap;
- Huidige woning;
- Omgeving;
- Ouderlijk huis en jeugd;
- Verandering van plek.

De thema's zullen worden besproken aan de hand van de deelvragen.

4.1 Gevoel van thuis en kenmerken van deze plekken

Ouderlijk huis en jeugd

Uit zowel de interviews als de literatuur blijkt dat mensen, in dit geval jongvolwassenen, zich hechten aan een plek wanneer ze daar hun jeugd hebben doorgebracht. Dat het ouderlijk huis en jeugd belangrijk kunnen zijn blijkt uit het feit dat deze ook in het conceptueel model opgenomen zijn. Uit de interviews bleek dat een plek vaak bezoeken, al langere tijd bezoeken of ergens lang verblijven belangrijke aspecten zijn in ergens thuis voelen. Uit onderzoek van Mallett (2004) bleek al dat het huis waar je geboren en/of opgegroeid bent een bijzondere betekenis heeft. Deze betekenis wordt verklaard door de relaties met familie die zich daar afspelen. Dit gaat gepaard met herinneringen die zich daar hebben gevormd die maken dat een plek nog steeds als thuis voelt. De link die Mallett (2004) legt tussen je thuis voelen op de plek waar je bent opgegroeid en familie kun je ook leggen tussen familie en plekken die vaak of al langere tijd worden bezocht waar een gevoel van thuis ervaren wordt. Deze plekken werden namelijk altijd bezocht met familieleden en worden vaak al sinds de jeugd bezocht. Dit zijn ook de plekken waar mensen veel herinneringen aan hebben en die een speciale symbolische waarde vertegenwoordigen.

Participant 3 heeft aangegeven zich thuis te voelen in en rondom een zeilboot, quote 1 laat zien dat de band met de zeilboot al tijdens de jeugd is ontstaan.

Quote 1: *“al heel jong, m'n opa en oma hadden een vakantiehuysje in Friesland en daar lag een zeilbootje en toen werd ik al door m'n ouders in die zeilboot gezet van nou ga maar varen” (Participant 3)*

Voor het merendeel van de participanten geldt dat het huis waar hun ouders wonen nog steeds het huis is waar zij zelf hun jeugd hebben doorgebracht, voor slechts één van de participanten was dit niet het geval. Ondanks dat in dat huis geen jeugdherinneringen zijn gevormd voelt deze participant zich er toch thuis, dit komt door de aanwezigheid van familie. Een andere mogelijk bijdrage aan het toch nog thuis voelen kan zijn dat het huis veel lijkt op het huis dat de ouders daarvoor bezaten, er is dus sprake van herkenning. De participanten hebben allemaal aangegeven zich in het huis van hun ouders thuis te voelen. Dit wordt door de participanten voornamelijk verklaard door de

aanwezigheid van hun ouders. Zoals participant 6 aangeeft in quote 2 maakt het niet uit om welk huis het gaat, zolang haar ouders aanwezig zijn.

Quote 2: *“dat was ik me aan het bedenken toen m’n ouders dus net verhuisd waren dat ik echt naar huis ga voor hun, en dat het dan ook niet echt veel uitmaakt dat ik dan in een ander huis ben ofzo”* (Participant 6)

Het belang van sociale relaties om je ergens thuis te voelen wordt door Meijering et al. (2016) onderstreept. Het gaat hierbij zowel om medebewoners als om bezoekers in het huis. Wat de participanten zo fijn vinden aan de aanwezigheid van hun ouders is het feit dat ze zichzelf kunnen zijn, zich op hun gemak voelen en altijd hulp kunnen krijgen wanneer dat nodig. Dit laatste gegeven komt overeen met het feit dat sociale relaties als steun kunnen dienen (Meijering et al., 2016). Wat als ander belangrijk element wordt genoemd bij het ouderlijk huis, zijn huisdieren. Huisdieren kunnen een belangrijke positie binnen een gezin hebben en het hebben van een emotionele band met een huisdier komt vaker voor. Huisdieren kunnen eenzelfde positie hebben binnen het gezin als andere gezinsleden en op die manier als mens gewaardeerd worden (Cain, 1991).

Een ander belangrijk aspect van het ouderlijk huis wat de jongvolwassenen aantrekt is het feit dat het een manier is om even uit Groningen weg te zijn. Voor alle participanten geldt dat het ouderlijk huis zich in een andere gemeente bevindt dan de gemeente Groningen, waar de participanten op dit moment woonachtig zijn. Meerdere keren werd aangegeven dat het leven in Groningen als stressvol ervaren wordt, waar je altijd mails van je opleiding kunt verwachten en een groot sociaal netwerk moet onderhouden. Een periode in het huis van de ouders verblijven wordt door de jongvolwassenen dan ervaren als er echt even uit zijn en tot rust komen. Dit wordt verduidelijkt door quote 3 van participant 6.

Quote 3: *“ik vond de aflopen tijd in Groningen best wel zwaar, met studie enzo dus om heel eerlijk te zijn vond ik het dan ook niet zo heel leuk om weer terug te moeten hierheen. Want dan voelt het daar zijn of bijvoorbeeld in Friesland zijn, dat voelt dan echt als er even uit zijn”* (Participant 6)

Stress onder studenten is een veelbesproken onderwerp. Dat stress door de participanten genoemd wordt, komt overeen met de bevindingen van Haidar et al. (2018). Zij geven aan dat angst en stress onder studenten de laatste jaren is toegenomen. Deze toename heeft negatieve gevolgen voor zowel het lichaam als de geest, zoals een afname van academische resultaten. Mensen in de leeftijdscategorie 18 – 34 blijken gevoeliger te zijn voor geestelijke problemen dan mensen uit andere leeftijdscategorieën (Stallman, 2010). Jongvolwassenen vallen binnen deze categorie. Dat de participanten het ouderlijk huis als een plek zien waar ze kunnen ontsnappen aan de wereld in Groningen komt overeen met de bevindingen van Scannell & Gifford (2017). Zij hebben aangegeven dat een thuis een gevoel van veiligheid kan geven en als basis gezien kan worden. Dat de buitenwereld als overweldigende plek ervaren wordt is door Mallett (2004) beschreven, een thuis wordt dan gezien als veilige haven waar je je kunt ontspannen en kunt terugtrekken.

Huidige woning

Naast het ouderlijk huis of andere plekken van vroeger wordt de huidige woning door de participanten eveneens als thuis beschouwd. De woning wordt door hen omschreven als een plek waar ze hun eigen ding kunnen doen, zich kunnen terugtrekken en die ze kunnen inrichten zoals zij dat willen. Hieruit blijkt dat ook deze plek gezien wordt als een veilige haven waar ze zich kunnen terugtrekken, wat door Mallett (2004) is omschreven.

Een element dat bijdraagt aan een gevoel van thuis blijkt de locatie van de woning te zijn. Veelal wordt genoemd dat een centrale ligging in de stad fijn is, dit komt door de behoefte om alle belangrijke faciliteiten op loopafstand te hebben. Wonen in het centrum van Groningen wordt tevens prettig gevonden vanwege de sfeer die daar hangt. Omdat Groningen een stad is waar veel studenten wonen draait het in het centrum veel om de studenten, wat de participanten als fijn omschrijven, zoals te zien is in quote 4 van participant 6. Een belangrijk element van de huidige woning is ook controle, dit is het volgende thema dat besproken zal worden.

Quote 4: *“het vult alles in voor studenten, en ja dat is voor ons natuurlijk een walhalla”* (Participant 6)

Controle

Een eigenschap die door de participanten genoemd wordt is het hebben van controle in je woning. Controle over je eigen omgeving leidt tot een lager stressniveau, wat een positieve uitwerking heeft op je welzijn en gezondheid (Moore, 2000). Controle kan worden gelinkt aan vrijheid, omdat jij als bewoner de controle hebt over jouw woning of kamer ben je vrij om te doen wat je wilt. Dit geldt zowel voor de inrichting als voor je gedrag. Het belang van je eigen woning inrichten zal in paragraaf 5.3 verder besproken worden. De vrijheid om te kunnen doen en laten wat je wilt is een belangrijk element van het proces van uit huis gaan. Wanneer je het ouderlijk huis verlaat gaat dit gepaard met een stap naar onafhankelijkheid (Mulder & Clark, 2002). Je hoeft geen verantwoording af te leggen en bepaalt zelf hoe je je leven inricht. Dat dit anders kan zijn dan je gewend was in het huis van je ouders wordt duidelijk uit quote 4 van participant 2, hij was van huis uit gewend aan een duidelijke structuur in de dag.

Quote 5: *“nu heb ik zoiets van ik vind dit ook wel heel erg prettig, gewoon echt van de structuur af en gewoon lekker je eigen ding doen”* (Participant 2)

Omgeving

Natuur is een element dat door meerdere participanten genoemd is als een plek waar ze zich thuis voelen. Vaak komt dit door het beoefenen van een sport in de natuur. Zeilen, wielrennen en hardlopen werden meerdere keren genoemd als voorbeelden hiervan. De omgeving die hierbij werd beschreven was op of rondom water, een heuvelachtige omgeving of een groen park. Eén van de participanten heeft met kamerplanten geprobeerd deze groene omgeving binnenshuis te creëren. De natuur wordt door de jongvolwassenen gezien als een plek waar ze even weg zijn uit Groningen. Zoals eerdergenoemd hebben de jongvolwassenen behoefte aan een plek om even uit de drukte van de stad te kunnen ontsnappen, natuur is voor hen hier een geschikte oplossing voor. Ze vinden hier rust en een plek om te ontspannen. Een ander kenmerk wat genoemd werd met betrekking tot de omgeving was het aanwezig zijn van geluid of rumoerigheid. Dit werd als prettig ervaren als het een beetje op de achtergrond was, de nabijheid van mensen en activiteit speelde hierbij een rol.

Tegelijkertijd kan de omgeving er ook voor zorgen dat iemand zich ergens niet thuis voelt. Dit heeft ermee te maken dat gelijkgestemden ontbreken en je je hierdoor niet op je plek voelt, quote 6 laat zien hoe participant 4 dit heeft ervaren in een eerdere woning.

Quote 6: *“ik wilde graag studeren maar zij wilden graag nog heel hard muziek afspelen tot laat in de nacht. Dus dat soort dingen ja dan voel ik me toch niet echt thuis”* (Participant 4)

Gezelschap

Uit de interviews komt naar voren dat familie een belangrijke factor is om je ergens thuis te voelen. Dit kwam sterk naar voren bij het feit dat de jongvolwassenen zich thuis voelen in hun ouderlijk huis. Een partner of goede vrienden zijn ook belangrijk bij het je ergens thuis voelen. Quote 7 laat zien hoe participant 3 de aanwezigheid van haar vriend als thuis ervaart en de rest van de omgeving dan weinig uitmaakt.

Quote 7: *“dan maakt het niet zo uit of de plek nou eng is, of heel mooi, of regenachtig of wat dan ook. Het is gewoon altijd heel prettig en het voelt gelijk aan als thuis zolang hij er ook maar is”*
(Participant 3)

Gezelschap van anderen was ook belangrijk bij het vieren van iets positiefs, dit willen de participanten in zo'n geval graag delen met anderen. Bij negatieve emoties werd zowel het verlangen naar gezelschap als naar alleen zijn uitgesproken. Alleen zijn werd ook genoemd als een belangrijk factor van je ergens thuis voelen. Je eigen persoonlijke ruimte hebben waar jij bepaalt wie daar komt is belangrijk. Het feit dat je een plek hebt waar je in je eentje kan zijn en je terug kunt trekken werd meerdere malen genoemd. Dit zijn plekken waarover jij controle hebt. Eerder werd al genoemd dat controle een belangrijk aspect is om je ergens thuis te voelen, het is tevens een belangrijke bijdrager aan je welzijnsniveau (Moore, 2000).

4.2 Verandering van plekken waar je een thuis gevoel ervaart

Verandering van een plek

Er zijn tijdens de interviews een aantal plekken genoemd waar de participanten zich vroeger thuis voelden maar dat op dit moment niet meer ervaren. In de meeste gevallen heeft dit te maken met het feit dat de participanten niet meer op die plek(ken) komen. Dit wordt deels verklaard door de afstand tussen hun huidige woning en de desbetreffende plek. Een andere reden hiervoor is simpelweg het feit dat je ergens niet meer komt omdat je er niet meer hoeft te zijn. Voor één van de participanten was de functie van het huis waar zij woonde duidelijk veranderd na haar verhuizing naar Groningen. Haar kamer in Groningen heeft

een groot deel overgenomen van de functie die het ouderlijk huis had, hiermee is de functie daarvan veranderd. Dit is te zien in quote 8 van participant 1. De participanten gaven aan dat de meeste plekken waar ze een

Quote 8: *“wat ik hier nu heb dat had ik eigenlijk in ..., dat ik gewoon echt m'n eigen ruimte had. En nu heb ik zo iets van ja ik heb ook wel zin om meer dat contact te hebben met mensen en daarom vind ik het fijn om als ik in ... ben in de woonkamer te zitten waar m'n moeder vrienden over de vloer krijgt”*
(Participant 1)

gevoel van thuis ervaren plekken zijn waar ze nog steeds komen en zich nog steeds thuis voelen.

4.3 Eigen bijdrage aan je ergens thuis voelen

Eigen thuis creëren

Vrijwel alle participanten gaven aan het belangrijk te vinden hun eigen plekje te kunnen creëren na hun verhuizing naar Groningen. Deels deden ze dit met meubels of persoonlijke spullen, zoals foto's, die ze mee namen uit hun ouderlijk huis wat direct een gevoel van thuis gaf. Ook gaven ze aan dat ze zelf de inrichting wilden doen en dit niet hebben overgelaten aan hun ouders. De vrijheid die bij het inrichten van je eigen huis komt kijken is belangrijk, dit blijkt uit quote 9. Het hebben van deze controle over je eigen ruimte is één van de kenmerken die Moore (2000) benoemd heeft als belangrijke kenmerken van home-making processen. Eén van de participanten gaf aan dat ze van mening is dat je onbewust bepaalde manieren van je ouders overneemt en zelf toepast in je huis, maar dat je dit enkel doet met gewoontes die je fijn vindt. Op deze manier creëer je zelf je huis met de manieren die je overneemt.

Quote 9: *“ik vind het zelf belangrijk dat ik er een beetje, dat heb ik hier nu ook gedaan, dat ik een beetje m'n eigen ding ervan kan maken”* (participant 5)

Hoofdstuk 5. Conclusie

5.1 Conclusie

De plekken waar jongvolwassenen wonend in Groningen zich thuis voelen kennen verschillende elementen. Jongvolwassenen voelen zich allereerst op meer dan één plek thuis. De huidige woning van de jongvolwassenen is een plek waar zij zich thuis voelen, dit heeft te maken met de vrijheid, controle en onafhankelijkheid die deze woning biedt. Het is een plek die zij zelf kunnen inrichten en waar zij kunnen doen wat ze willen. Het creëren van een eigen huis wordt gedaan door spullen mee te nemen uit het ouderlijk huis en door de inrichting zelf te doen, niet samen met de ouders. Het is tevens een plek waar ze zich kunnen terugtrekken en waar ze privacy ervaren. Het is een plek waar zij zelf de controle over hebben en waar ze geen verantwoording hoeven af te leggen. Een andere plek waar een gevoel van thuis wordt ervaren is het ouderlijk huis. Dit gevoel wordt gecreëerd door familie, herinneringen en het feit dat dit een plek is waar je jezelf kunt zijn. Zelfs wanneer de jongvolwassene niet is opgegroeid in het huis waar de ouders op dit moment wonen wordt een gevoel van thuis ervaren omdat er familie is. Dit benadrukt het belang van de aanwezigheid van familie bij thuis-gevoelens.

Plekken waar jongvolwassenen zich hebben thuis gevoeld zijn plekken waar zij zich nog steeds thuis voelen, dit is weinig veranderd. Mocht dit wel veranderd zijn dan is dit het geval omdat de jongvolwassenen er niet meer komen, dit heeft niet per se te maken met hun verhuizing naar Groningen.

Wat opvalt is het feit dat veel van de jongvolwassenen de behoefte uiten om weg te gaan uit het drukke bestaan in Groningen. Ze ervaren dit vaak als stressvol en vol met prikkels. Wanneer ze daaruit weg gaan, zijn ze op zoek naar plekken waar ze tot rust kunnen komen en minder in verbinding staan met het leven dat ze leiden in Groningen. Vaak is het ouderlijk huis de plek waar ze dit vinden, maar ook de natuur wordt hierbij genoemd als een belangrijke plek. Natuur biedt een plek om te ontspannen en verschillende sporten uit te oefenen, dit is een plek waar ze een gevoel van thuis ervaren.

5.2 Sterke en zwakke punten

Zoals eerdergenoemd zijn twee zwakke punten van het onderzoek het aantal participanten en de verhouding man – vrouw van de participanten. Een sterk punt is dat ondanks dit gegeven de groep participanten wel divers is, door verschillende opleidingsniveaus, leeftijden en bezigheden in Groningen. Omdat de groep divers is was het trekken van conclusies wel mogelijk. Bij het kijken naar de resultaten valt op dat er vooral veel informatie verzameld is voor deelvragen één en twee, hierdoor is ook het stuk resultaten over deelvragen drie en vier een stuk korter. Dit wordt bij deelvraag 3 verklaard door het feit dat er weinig veranderingen zijn qua thuisgevoelens in het ouderlijk huis. Voor deelvraag 4 hadden er door de onderzoeker meer vragen over gesteld kunnen worden tijdens het interview. Voor beide deelvragen geldt dat de participanten daar veelal hetzelfde over hebben verteld, wat de lengte van de resultaten hierover beperkt.

5.3 Aanbevelingen

Voor vervolgonderzoek zou het nuttig kunnen zijn te kijken of er onder jongvolwassenen behoefte is aan plekken in of rondom de stad Groningen waar zij zich kunnen ontspannen en kunnen terugtrekken. Mocht deze behoefte er zijn dan kan er hierna gekeken worden waar en hoe deze plek het beste gecreëerd kan worden.

Hoofdstuk 6. Referenties

- Anderson, J. (2015). *Understanding cultural geography. Places and traces*. 2e editie. Croydon: Routledge.
- Cain, A.O. (1991). Pets and the family. *Holistic Nursing Practice*, 5(2), 58-63.
- CBS (2016). Jongeren blijven langer bij ouders thuis. Geraadpleegd op 11-05-2018 via <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2016/27/jongeren-blijven-langer-bij-ouders-thuis>
- CBS (2016). *Welzijn van jongeren: geluk en tevredenheid met het leven onder jongeren van 12 tot 25 jaar*. 07. Centraal Bureau voor de Statistiek: Den Haag
- Clifford, N., French, S. & Valentine, J. (2010). *Key Methods in Geography*. 2e editie. Londen: Sage.
- De Groninger Studentenbond. Studenten en Stress. <http://groningerstudentenbond.nl/wp-content/uploads/2017/09/Onderzoek-GSb-naar-stress-onder-studenten.pdf>
- Dockett, S., Einarsdottir, J. & Perry, B. (2017). Photo elicitation: Reflecting on multiple sites of meaning. *International Journal of Early Years Education*, 25(3), 225-240.
- Easthope, H. (2004). A place called home. *Housing, Theory and Society*, 21(3), 128-138.
- Fereday, J. & Muir-Cochrane, E. (2006). Demonstrating Rigor Using Thematic Analysis: A Hybrid Approach of Inductive and Deductive Coding and Theme Development. *International Journal of Qualitative Methods*, 5(1), 80-92.
- Fleuret, S. & Atkinson, S. (2007). Wellbeing, health and geography: A critical review and research agenda. *New Zealand Geographer*, 63(2), 106-118.
- Fleuret, S. & Prugneau, J. (2015). Assessing students' wellbeing in a spatial dimension. *The Geographical Journal*, 181(2), 110-120.
- Haidar, S.A., Vries N.K. de, Karavetian, M. & El-Rassi, R. (2018). Stress, anxiety, and weight gain among university and college students: A systematic review. *Journal of the Academy of Nutrition and Dietetics*, 118(2), 261-274.
- Hidalgo, M. C. & Hernandez, B. (2001). Place attachment: Conceptual and empirical questions. *Journal of environmental psychology*, 21(3), 273-281.
- Jimmy's. Geraadpleegd op 03-06-2018 via <http://jimmys050.nl>
- Mallett, S. (2004). Understanding home: A critical review of the literature. *The Sociological Review*, 52(1), 62-89.
- Meijering, L., Nanninga, C.S. & Lettinga, A.T. (2016). Home-making after stroke. A qualitative study among Dutch stroke survivors. *Health & Place*, 37(1), 35-42.
- Mo, W. & Shen, W. (2007). Home: A Feeling Rooted in the Heart. *Children's Literature in Education: An International Quarterly*, 38(3), 173-185.
- Moore, J. (2000). Health and home for homeless people in transition. *Reviews on Environmental Health*, 15(1-2), 135-48.
- Mulder, C. & Hooimeijer, P. (2002). Leaving home in the Netherlands: Timing and first housing. *Journal of Housing and the Built Environment*, 17(3), 237-268.
- Mulder, C. & Clark, W. (2002). Leaving home for college and gaining independence. *Environment and Planning A*, 34(6), 981-999.
- NU.nl (2015). *Groningse studenten wonen vaakst in studiestad*. Geraadpleegd op 12-05-2018 via <https://www.nu.nl/binnenland/4176490/groningse-studenten-wonen-vaakst-in-studiestad.html>
- NU.nl (2016). *Groningen is één van de gelukkigste steden van Europa*. Geraadpleegd op 12-05-2018 via <https://www.nu.nl/groningen/4211380/groningen-van-gelukkigste-steden-van->

europa.html

- Powell, K. (2010). Making Sense of Place: Mapping As a Multisensory Research Method. *Qualitative Inquiry*, 16(7), 539–555.
- Ribar, D. (2015). Is leaving home a hardship? *Southern Economic Journal*, 81(3), 598-618.
- Rivlin, L. & Moore, J. (2001). Home-Making: Supports and barriers to the process of home. *Journal of Social Distress and the Homeless*, 10(4), 323-336.
- Rowles, G. (2000). Habituation and being in place. *The Occupational Therapy Journal of Research*, 20(1), 52-67.
- RUG, 2018. Geraadpleegd op 03-06-2018 via <https://www.rug.nl/about-us/who-are-we/discover-groningen>
- Scannell, L. & Gifford, R. (2017). Place Attachment Enhances Psychological Need Satisfaction. *Environment and Behavior*, 49(4), 359–389.
- Seers, K. (2012). Qualitative Data Analysis. *Evidence-based nursing*, 15(1), 2–2.
- Stallmann, H.M. (2010). Psychological distress in university students: A comparison with general population data. *Australian Psychologist*, 45(4), 249-257.

Bijlagen

Bijlage 1. Toestemmingsformulier

Onderzoek: Gevoel van thuis van jongvolwassenen die op kamers wonen in Groningen

Onderzoeker: M.M. Hartmans (m.m.hartmans@student.rug.nl)

Student Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen Rijksuniversiteit Groningen

Begeleider: dr. Billie de Haas (b.de.haas@rug.nl) en dr. Bettie Oosterhoff (a.t.oosterhoff@rug.nl)

Fijn dat je de tijd hebt vrijgemaakt om mee te werken aan mijn onderzoek. Ik studeer aan de Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen. In dit onderzoek zal gekeken worden naar thuisgevoel en hoe dit veranderen kan. Dit onderzoek zal bestaan uit een interview en de door jou gemaakte foto's. Tijdens dit het interview geldt:

- de interviews zullen opgenomen worden en er zullen eventueel aantekeningen gemaakt worden;
- je kunt op elk moment aangeven een vraag niet te willen beantwoorden of te willen stoppen met het interview;
- de opnames van het interview zullen op een met wachtwoord beveiligde omgeving worden bewaard en enkel toegankelijk zijn voor mij en de begeleiders van het onderzoek;
- de uiteindelijke bachelor thesis zal online toegankelijk zijn voor studenten en medewerkers van de Rijksuniversiteit Groningen;
- de resultaten van de bachelor thesis zullen met een presentatie gedeeld worden aan een aantal studiegenoten, de begeleiders en een aantal medewerkers van de WIJ Stichting;
- je identiteit zal niet achterhaald kunnen worden met informatie uit de bachelor thesis;
- mocht je achteraf nog vragen hebben dan kun je contact opnemen via m.m.hartmans@student.rug.nl;
- wanneer je hier interesse in hebt kun je het transcript van het interview, een kopie van de bachelor thesis of een samenvatting hiervan ontvangen.

Ik geef wel / geen toestemming voor het gebruiken van de door mij gemaakte foto's voor de bachelor scriptie (doorstrepen wat niet van toepassing is).

Door dit formulier te ondertekenen geef je aan dat je bovenstaande begrijpt en hiermee akkoord gaat.

Datum: ____ / ____ / ____

Onderzoeker: M.M. Hartmans	Participant:

Bijlage 2. Interview guide

Algemeen

1. Zou je eerst iets over jezelf willen vertellen?

Wanneer nog niet genoemd, vragen over leeftijd, hobby's, sport

2. Zou je een normale doordeweekse dag voor me kunnen omschrijven?

3. Kun je iets vertellen over waar je nu woont?

4. Kun je iets vertellen over waar je woonde voor je naar Groningen verhuisde?

Wanneer nog niet genoemd, vragen hoe lang al? Met wie? Huisdieren?

5. Kun je vertellen welke plekken je op de foto hebt gezet?

Per foto bespreken:

6. Zou je wat over deze plek kunnen vertellen?

7. Waarom heb je deze plek gefotografeerd?

8. Zijn er bepaalde spullen belangrijk op deze plek?

9. Zijn er mensen die belangrijk zijn op deze plek?

10. Zijn er activiteiten die bij deze plek horen?

11. Zijn er bepaalde momenten of gevoelens die maken dat je naar deze plek gaat?

12. Hoe voel je je op deze plek?

13. Hoe lang kom je al op deze plek?

14. Hoe lang heb je bij deze plek al een gevoel van thuis zijn?

15. Zijn er nog andere dingen die je graag kwijt wilt over deze plek?

Algemeen

16. Zijn er nog andere plekken waar je je thuis voelt die je niet op de foto hebt gezet?

17. Waarom heb je deze niet op de foto kunnen zetten?

18. Welke plek mis je het meest wanneer je op vakantie bent?

Vragen omtrent verhuizing naar Groningen

19. Heb je een ander gevoel gekregen bij plekken waar je vandaan komt na je verhuizing?

20. Zijn er plekken waar je je na je verhuizing niet meer thuis voelt?

21. Zijn er plekken bijgekomen waar je je na je verhuizing thuis voelt?

22. Hebben plekken waar je je thuis voelt elkaar vervangen door je verhuizing?

23. Zijn er manieren waarop je zelf bijdraagt om een plek als thuis te doen voelen?

24. Wat is er met je kamer gebeurd nadat je uit huis bent gegaan?

25. Aan welke plekken in Groningen hecht je veel waarde?

26. Heb je verder nog dingen die je graag kwijt wilt of heb je op dit moment zelf nog vragen?

Bijlage 3. Codes

Deductieve codes

Basis
Comfort
Controle
Familie
Gewoonte
Jeugd doorgebracht
Materialen
Onafhankelijkheid
Ontspannen
Privé plek/privacy
Romantische relatie
Sociale relatie
Symbolische waarde
Terugtrekken
Veiligheid
Vrijheid

Inductieve codes

(Huis)dieren
Activiteit
Afstand
Alleen zijn
Central locatie woning
Eigen ding doen
Eigen kunnen
Eigen spullen
Familie
Frequentie
Herinnering
Herkenning
Hulp krijgen
Jeugd
Jezelf kunnen zijn
Lange periode
Niet thuis voelen
Omgeving – fysiek
Omgeving – geluid
Onderwijs
Op je gemak
Persoonlijke ruimte (personal space)
Planten
Privé ruimte
Relatie
Ruim huis
Rust/ontspanning
Samen met iemand zijn
Samen met familie
Samen met vrienden
Sfeer
Sport
Structuur
Terugtrekken
Thuis voelen
Toekomst
Veiligheid
Verandering van een plek
Vrijheid
Weg uit eigen wereld
Zelf thuis creëren

Bijlage 4. Code bomen

De deductieve en inductieve codes vormen samen onderstaande code bomen.

